

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра цивільного права та процесу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
цивільного права та процесу
27 серпня 2021 року,
протокол № 1 .

Завідувачка кафедри, докторка юридичних наук,
професорка

_____ Світлана ГРИНЬКО

__ _____ 2022 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПОРІВНЯЛЬНЕ СІМЕЙНЕ ПРАВО»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини

РОЗРОБНИК

доцентка кафедри цивільного права та процесу,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Ірина СЕРДЕЧНА
27 серпня 2021 року

ПОГОДЖЕНО

Декан юридичного факультету, кандидат юридичних
наук, доцент

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ
__ _____ року

м. Хмельницький
2022

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ**

Кафедра цивільного права та процесу

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни «Порівняльне сімейне право»

Освітньо-наукова програма «БАКАЛАВР МІЖНАРОДНОГО ПРАВА»

Спеціальність 293 Міжнародне право

галузі знань 29 Міжнародні відносини

Назва навчальної дисципліни	Порівняльне сімейне право
Викладач	Лекції, семінарські заняття, консультації: Сердечна Ірина Ленідівна, к.ю.н., доцент (https://univer.km.ua/pro-universytet/kafedry/kafedra-tsyvilnoho-prava-ta-protsesu/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky).
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: serdechna.iryna@gmail.com Google Scholar https://scholar.google.com/citations?user=35OZ6lQAAAAJ Academia.edu https://independent.academia.edu/IrynaSerdechna LinkedIn https://www.linkedin.com/in/iry-na-serdechna-0a1b4a1a0 ORCID https://orcid.org/0000-0002-6417-7249
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Консультації згідно затвердженого розкладу. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 15.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	<p>Основна ціль навчальної дисципліни — підготувати фахівців, обізнаних з основними інститутами сімейного права України та зарубіжних держав, зокрема питаннями щодо поняття шлюбу, недійсності шлюбу, припинення шлюбу, особистих немайнових прав та обов'язків подружжя, батьків та дітей, інших членів сім'ї та родичів, питань щодо влаштування дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування.</p> <p>Семінарські заняття можуть проводитися за доповідною системою, у формі «круглих столів», наукових конференцій, диспутів у групах, тощо за розсудом викладача. Метою підготовки здобувачами доповідей (співдоповідей) і виступів під час проведення семінарських занять, написання ними рефератів є використання для того, щоб на основі їхнього аналізу й узагальнення здобувачі могли робити власні висновки теоретичного і практичного характеру, обґрунтовуючи їх відповідним чином. Кількість часу, виділюваного на розгляд теоретичних питань і дискусії, визначається викладачем.</p>
--	---

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Загальні компетентності: ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК-11 Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності: СК-1 Здатність розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації, типи та види міжнародних акторів, їх роль в сучасних міжнародних відносинах та міжнародній політиці. СК-2 Вміння характеризувати природу та джерела зовнішньої політики держави, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики. СК-5 Уміння здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію явищ міжнародного життя на основі міжнародно-правових норм. СК-6 Уміння надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного права, національного права України та інших держав; визначати юридичні ризики тих або інших зовнішньополітичних або зовнішньоекономічних ініціатив, підбирати шляхи їхньої мінімізації. СК-13 Уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права. СК-14 Здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>ПРН-13 Уміння пояснювати природу та змістосновних міжнародно-правових явищ і процесів. ПРН-14 Здатність демонструвати необхідні знання та розуміння сутності й змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей національного права; міжнародного публічного і міжнародного приватного права; європейського права і права Європейського Союзу ПРН-19 Здатність здійснювати юридичної експертизи проектів нормативно-правових актів на предмет їх відповідності діючому законодавству, міжнародним договорам України та міжнародному праву загалом.</p>
<p>Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)</p>	<p>Курс навчання –3-й, семестр – 6-й.</p> <p>Тип дисципліни –Вибіркова.</p> <p>Для успішного опанування дисципліни здобувачі повинні володіти знаннями навчальної дисципліни ОДПП 1.2.1.Теорія держави і права; ОДПП 1.2.6. Цивільне право.</p> <p>Дисципліна вивчається паралельно із такою спорідненими навчальними дисциплінами: ОДПП 1.2.13. Порівняльне цивільне право; ВДПП 2.2.9. Міжнародні економічні відносини; ВДПП 2.2.18. Порівняльний цивільний процес; ВД 2.1.23 Вступ до альтернативного вирішення спорів; ВД 2.1.25. Міжнародне право інтелектуальної власності.</p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисципліни: ОДПП 1.2.16. Міжнародне приватне право; ВДПП 2.2.21. Міжнародно-правові механізми захисту прав людини;</p>

	ВДПП 2.2.25. Конвенційний захист приватних прав.			
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити ЄКТС /90 годин, у тому числі, самостійної роботи - 50 години, лекційних - 20 години, семінарських - 20 годин.			
Форма навчання	Денна			
Мова викладання	Українська			
Формат вивчення навчальної дисципліни	Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/2/5	1. Сімейне право в праві зарубіжних держав. Сімейні правовідносини.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожного теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС –5
	2/2/5	2. Поняття та порядок укладення шлюбу в праві зарубіжних держав.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань,	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від

		кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожного теми навчальної дисципліни.	29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 5
2/2/5	3. Особисті немайнові та майнові відносини між подружжям в Україні та країнах ЄС	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожного теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 5
2/2/5	4. Припинення шлюбу за законодавством України та за зарубіжним законодавством.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота –	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське

		виконання завдань до кожного теми навчальної дисципліни.	заняття – 2 СРС – 5
2/2/5	5.Сімейні договори в Україні та інших державах світу.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожного теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 5
2/2/5	6. Визначення походження дитини за законодавством України та в праві зарубіжних держав.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожного теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 5
2/2/5	7. Особисті немайнові права та обов'язки батьків і	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні	Лекція – відповідно до додатку

	дітей за законодавством України та за зарубіжним законодавством	за обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожного теми навчальної дисципліни.	2Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 5
2/2/5	8.Майнові права та обов'язки батьків та дітей в Україні та в зарубіжних державах.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожного теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 5
2/2/5	9.Міждержавне усиновлення.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань,	Лекція – відповідно до додатку 2Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим

			вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожного теми навчальної дисципліни.	рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 5
2/2/5	10.Зарубіжний досвід влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.	Лекційні заняття - усний виклад, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття - бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань). Самостійна робота – виконання завдань до кожного теми навчальної дисципліни.	Лекція – відповідно до додатку 2 Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 Семінарське заняття – 2 СРС – 5	
<p>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Порівняльне сімейне право».</p> <p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах «Порівняльне сімейне право»</p> <p>Залікусний. Структура залікового білету включає три питання.</p>				
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<p>1. Ромовська З.В. Українське сімейне право : підручник для студ. вищ. навч. закл.. К. : Правова єдність, 2009. 500 с.</p> <p>2. Сімейне право України : підручник. Л.М. Баранова, В.І. Борисова, І.В. Жилінкова. 3-тє вид., перероб., доп. К. : Юрінком Інтер, 2011. 264 с.</p> <p>3. Сімейне право України : підручник. Т.В.Боднар, В.С. Гопанчук, О.В.Дзера. За заг. ред. Т.В.Боднар, О.В.Дзери. К. : Юрінком Інтер, 2016. 520 с.</p>			

4. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. (зі змінами та доповненнями) ОВУ. 2002. № 7. Ст. 273.
5. Боднар Т. Сімейне право в системі права України. Приватне право. 2013. № 1. С. 129–134.
6. Деякі питання захисту прав дитини та надання послуги патронату над дитиною: постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2021 року № 893. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/893-2021-%D0%BF#Text>
7. Красицька Л. В. Співвідношення сімейного та цивільного права. Спогади про Людину, Вченого, Цивіліста-епоху (до 85-річчя від Дня народження академіка Ярославни Миколаївни Шевченко). За заг. ред. Р.О.Стефанчука. Київ: АртЕк, 2017. С. 176–186.
8. Лозова Г.О. Законодавче визначення сім'ї та шлюбу. Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права 2006. №1(17). С. 119-122.
9. Мазур О.С. Сімейне право України: Навч. посіб. Для дистанц. навчання К.: Ун-т «Україна», 2005. 116 с.
10. Мананкова Р.П. Правовой статус членом семьи по советском семейному законодательству. Под ред. Б.Л. Хаскельберга. Томск: Изд-во Томского ун-та, 1991. 232 с.
11. Менджул М.В. Порівняльне сімейне право: навчальний посібник. ТОВ РІК-У. 2021. 296 с.
12. Мироненко В. П. Сімейне право України: Підручник [За заг. ред. В.П. Мироненко] К.: Правова Єдність, 2008. 477 с.
13. Науково-практичний коментар до Сімейного кодексу України. За ред. Є.О. Харитонова. Х.: ТОВ «Одіссей», 2006. 552 с.
14. Науково-практичний коментар до Сімейного кодексу України: Видання друге, доповнене. За ред. Є.О. Харитонова. Х.: ТОВ «Одіссей». 2008. 560 с.
15. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України. За ред. Ю.С. Червоного. К. : Істина, 2003. 464 с.
16. Науково-практичний коментар. Сімейний кодекс України. За заг. ред. Т.В.Боднар, О.В. Дзери. К. : Юрінком Інтер, 2020. 552 с.
17. Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 15 травня 2006 р.
18. Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу: постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2002 року № 564. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/564-2002-п>.
19. Про затвердження Положення про прийомну сім'ю: постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2002 року № 565. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/565-2002-п>.
20. Про затвердження Порядку здійснення добровільного медичного обстеження наречених: постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2002 року № 1740. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1740-2002-п>.
21. Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей: постанова Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2008 року № 905. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/905-2008-п>.
22. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 року. Законодавство України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>.

23. Про охорону дитинства: Закон України від 26 квітня 2001 року. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>.

24. Про перелік видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного із подружжя, дітей, батьків, інших осіб: постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 1993 року № 146. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/146-93-п>.

25. Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про усиновлення і про позбавлення та поновлення батьківських прав: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 30 березня 2007 р.

26. Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 21 грудня 2007 р. № 11. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/623809DCB56E022BC2256C95003CF7EA?OpenDocument&Start=1&Count=300>.

27. Ромовська З. В. Українське сімейне право: підручник. Київ: Правова єдність, 2009. 500 с.

28. Ромовська З.В. Сімейне законодавство України: Гендерна експертиза. К.: Логос, 2001. 40 с.

29. Ромовська З.В. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. К.: Ін Юре, 2003. 532 с.

30. Сімейне право України: підручник. За заг. ред. В.І. Борисової та І.В. Жилінкової. 2-е вид., перероб. і допов. Київ: ЮрінкомІнтер, 2009. 288 с.

31. Сердечна І. Л. До питання про поняття «член сім'ї» в сімейному праві : нормативний та доктринальний підходи. Університетські наукові записки. 2014. №4 (52). С. 88–95.

32. Сердечна І. Л. Личноенеимущественное право бабки, деда на воспитаниевнуков: семейно-правовой аспект. *LegeașiViața*. № 9/3 (285). С.66–69.

33. Сердечна І. Л. Мачуха, вітчим та пасинок, падчерка як учасники сімейних правовідносин. *Часопис цивілістики*. Випуск 28. 2018. С. 93-96.

34. Сердечна І. Л. Підстави виникнення, зміни та припинення сімейних правовідносин між іншими членами сім'ї та родичами. *Університетські наукові записки*. 2014. № 2 (50). С. 158–167.

35. Сердечна І. Л. Поняття та ознаки правовідносин між іншими членами сім'ї та родичами. *Часопис цивілістики*. 2015. №19. С. 37–40.

36. Сердечна І. Л. Права інших членів сім'ї та родичів при усиновленні дитини. *Електронне науково-практичне фахове видання. Журнал східноєвропейського права*. 2015. № 21. С. 128–136. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2015/11/serdechna_21.pdf

37. Сердечна І. Л. Права та обов'язки фактичного вихователя та дитини. *Університетські наукові записки*. 2016. №4 (60). С. 38–44.

38. Сердечна І. Л. Самозахист особистих немайнових прав інших членів сім'ї та родичів. *Університетські наукові записки*. 2018. № 3-4. С. 117–127.

39. Сердечна І. Л. Становлення інституту особистих немайнових прав членів сім'ї та родичів на українських землях. *Університетські наукові записки*. 2013. №4 (48). С. 199–205.

40. Сердечна І. Л. Юрисдикційна форма захисту сімейних прав. *Університетські наукові записки*. 2019. № 3 (71). С. 170–183.

41. Сімейне право України : підручник. За ред. С.Б. Булеци, В.Г.Фазикоша. Київ: Знання, 2015. 375 с.

	<p>42. Сімейне право України: навчальний посібник. За ред. Є.О.Харитонов. Київ: Істина, 2008. 200 с.</p> <p>43. Сімейне право України: Підручник. За заг. ред. В.І. Борисової, І.В. Жилінкової. К.: Юрінком Інтер, 2004. 264 с.</p> <p>44. Сімейне право України: підручник. За ред. В. С. Гопанчука. Київ: Істина, 2002. 304 с.</p> <p>45. Сімейне право України: підручник. За ред. Ю.С. Червоного. Київ: Істина, 2004. 400 с.</p> <p>46. Сімейне право України: Підручник. За ред. Ю.С.Червоного. К.: Істина, 2004. 464 с.</p> <p>47. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар [За ред. І.В. Жилінкової] Х.: Ксилон, 2008. 855 с.</p> <p>48. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. За ред. С.Я. Фурси. К.: КНТ, 2008. 1248 с.</p> <p>49. Цивільне право України: навч. посіб. Ю. В. Білоусов, В. А. Ватрас, С.Д. Гринько та ін.; за ред. Р. О. Стефанчука. К.: Правова єдність, 2009. 536 с.</p> <p>50. Чернега В. Спеціалізовані норми сімейного права. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 1. С. 41-45.</p> <p>51. Харитонов Є.О. Цивільне і сімейне права України: Навчально-практичний посібник. За ред. Є.О. Харитонova, А.І. Дришлюка. Х.: Одіссей, 2003. 856 с.</p> <p>52. Шевченко Я.М. Юридичне розуміння поняття сім'ї Гендерні паритети в умовах трансформації суспільства: Монографія. За заг.ред. Н.М.Онiщенко, Н.М. Пархоменко. К.: ТОВ "Видавництво «Юридична думка». 372 с.</p>
Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).
Критерії оцінювання	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)
Зворотній зв'язок	<p>1) Під час аудиторних занять, консультацій.</p> <p>2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів, що проводяться в університеті.</p>

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права та процесу

_____ 20__ року, протокол № ____.

Завідувач кафедри _____ С. Д. Гринько
(підпис) (ініціали та прізвище)

Погоджено

Декан юридичного факультету _____

_____ 20__ року

Обліковий обсяг – 0,57ум.др.арк.